

BESZTERCE

Társadalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési árak: egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes számok ára 20 f. — Kapható: Botschar T., Haupt M.
és Bartha Mária papirkereskedésében.
Lapunk nyomdájának telefonszáma: 130.

Felelős szerkesztő és kiadó-
tulajdonos:
Dr. Benedek Ádám
ügyvéd.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Besztercén, Alsó-külváros 2. sz.
hova a lap minden szellemi és anyagi részét illető közlemény
és küldemény intézendő.
Lapunk szerkesztőségének telefonszáma: 102.

Mit hozott eddig nekünk a háború?

Furcsa kérdés. Lehetne sok mindent felelni rá. A pesszimisták azt mondanák rá, hogy nagy veszteséget. Igazuk van nekik is, mert veszteség nélkül egy világháborút megküzdeni teljes lehetetlen. De ugyanez a vesztesége megvolt a mi elleségeinknek is, sőt nem tuzozunk, ha azt mondjuk, hogy jóval nagyobbak. És érezzük-e a ki-merülést e háború hatodik hónapjában, fáradtak vagyunk-e, erről szólni sem lehet, mi tudtuk, mibe fogtunk, mi éreztük azt is, hogy ez a háború új helyzeteket terem, új alakulásokat hoz abban az őszinteség nélküli boszorkány konyhában, mit Anglia és az entente diplomáciai utvesztőjének is nevezhetünk.

Beszéljünk azonban magunkról.

Nézzük azokat az erkölcsi győzelmeket, miket eddig elértünk.

Rólunk, magyarokról van szó csak.

Megismertek ellenségeink. Az angol, orosz sajtó elismerésben részesíti a magyar katonát, elismeri róla, hogy kitűnő anyag és a puszták fiainak erejéről nagyon keserves meggyőződéseik voltak mindenféle ellenségeinknek. Ők azzal a jelzővel, hogy „puszták fiai“ gunyolódni akartak, nekünk jól esett, mert mi tudjuk, hogy nálunk a Hortobágy délibábos rónáján épp olyan vitéz magyar szántogatja az acélos buza földet, mint amilyen vitéz magyar legény döntögeti baltájával a Kárpátok erdős bércein a magas fenyőt vagy az évezredes tölgyet. Ennyit elismertek rólunk ellenségeink is. Mi nem is dicsekvésképpen írjuk ezeket, mert mi eddig is azok voltunk, aminek most megismertek bennünket.

És mit ír a velünk eddig nem rokonszenvező olasz lap, a „Corriera dela Sera“: azt, hogy csak még egy millió magyar katona kellene és akkor még fényesebb jövő elé nézne a Monarchia. Mert a magyar kitűnő katona, örömmel harcol és meggyőződéssel verekszik. Megveregetik a vállunkat s vajjon nem érdemeljük-e meg? Két állam és a később hozzánk csatlakozott török harcolunk majdnem az egész számottevő Európával és már most is a mi javunkra dől a mérleg.

Megismertük ellenségeinket mi is, meg azoknak az erejét is. Tudjuk, hogy Oroszországot hogy vitte bele a francia diplomácia a háborúba és hogyan örült Anglia ennek a háborúnak. Mennyire örült, hogy a francia és orosz katonasággal megbénítja Németország egyre fejlődő szárazföldi hatalmát és ami őtet egyedül bántotta, tengeri hatalmára halálos csapást mért. Vajjon nem bénított-e meg Anglia bennünket

is kereskedelmileg? Ebben a háborúban Németország tengeri hatalma erős sziklának bizonyult, amelyen — a fejlődés gyorsaságát is tekintve — zátonyra jut minden erőszakoskodása és kereskedelmi tulajdonsága a kalmár Angliának. Franciaország sorsa emberanyagában van megpecsételve. Ő elvérezte ebben a háborúban. Ha Spanyolország is felébredne most, — amint egyes lapok írják — alaptalan semlegességéből és a Gibraltárra való igényjogosultságát fegyveresen bejelentené, akkor Anglia tengeri hatalma a Földközi tengeren a franciaéval együtt egyszerre letűnne.

Megismert hű szövetségeseink. Tudja, hogy mi je vagyunk mi a Monarchiának és ő tudja legjobban azt is, hogy mennyiben folytunk be mi ennek a háborúnak sikeres bevégzésére. Mi is örömmel barátokozunk német szövetségeseinkkel, örülünk kölcsönösen egymás győzelmének. Ők ismerik, mit jelent a magyar kitartás és magyar hősiesség.

Megismertek ezzel egyetemben bennünket az egész világon. Melegen irnak rólunk a semleges államok haditudósítói, bámulják vitézségünket és igyekeznek megérteni a mi Ausztriával való közjogi helyzetünket is.

Végre az utolsó és legnagyobb erkölcsi győzelem: Megismertük magunkat és megértettük egymást. Ez a legnagyobb győzelem a harci sikerek után. Nálunk politikailag most egy test és lélek az egész nemzet. Ki tudna most pártpolitikával előhozakodni, vagy sérelemmel? Ebből láthatják elleneink, mi csak addig vagyunk egymás politikai ellenségei, míg nincs nagyobb veszély. És valljuk meg őszintén, ez a mi erősségünk elismerésre tárt a legfelsőbb helyen éppennygy mint külföldön és hű szövetségeseinknél.

Boldogan kell tehát e hatalmas erkölcsi győzelmet a mi előnyünkre feljegyezni, minket nem bántanak a nagy veszély idején egyéni sérelmek, mi nem politizálunk, legalább a józanabb elem, hanem bizunk és hiszünk a mi erőnkben és a mi katonáink vitézségében és a vezető férfiak energiájában, kik majd akkor is elég erősek lesznek, ha ezeket a győzelmeket a mi javunkra gyümölcsöztetni kell. Ez a bizalom illik most mi hozzánk és legyünk meggyőződve, ha a mi vezetőink háta megett egy ilyen erős, egységes magyar bástyafal áll és kitart szilárdul: mi ebből a háborúból fényes erkölcsi győzelmekkel kerülünk ki és az erkölcsi győzelemnek gazdag gyümölcseit is élvezni fogjuk.

Különfélék.

Személyi hir. Gróf Bethlen Balázs főispán, kormánybiztos — aki a hét legnagyobb részét városunkban töltötte — titkárával Dr. Felszeghy Bélával Naszódra utazott s ott Czirjék László főszolgabíró kalauzolása mellett látogatásokat tett, melynek során alkalma nyílt az aggódókat a bukovinai helyzetre vonatkozólag is megnyugtatni.

Polgárórség. A besztercei polgárórség életrevaló eszméje nemsokára testet fog ölteni. A jelentkezettek száma máris meghaladja a 100-at. A polgárórség rendszabályai jelenleg a belügyministerhez vannak felterjesztve, s ha onnan jóváhagyva visszaérkeznek, a polgárórség nyomban megkezdí működését. Csallner Károly tűzoltóparancsnok fáradhatatlanul dolgozik a szervezés nehéz munkáján s már készen is vannak a szolgálat mikéntjére vonatkozó tervezetek. Eszerint a város három kerületre lesz felosztva s mindenik kerületben megfelelő számú őrsapat fog szolgálatot teljesíteni, melynek őrszeméi a szolgálat teljesítés napján 2—2 óráig lesznek szolgálatban, oly módon, hogy minden 4 órai pihenő után 2 órai szolgálat esik az egyes őrszemekre. A polgárórség kiképzésének használatára s ott lesz a polgárórség hivatalos központja is.

Szabadoktatás. Csatakos téli idő köszöntött ránk vasárnap estére s a vármegyeház nagytermébe mégis szép számmal gyűltek össze azok, akik meleg érdeklődéssel viseltetnek a szabadoktatás iránt. Ezuttal Mihály Gáborné olvasott fel a „Takarékosságról“. A tárgy alapos kidolgozása, az érvek meggyőző volta s a gördülékeny stílus mindvégig élvezetessé tették fololvasását, melynek keretében nemcsak elméleti igazságok, hanem gyakorlati tapasztalatok is voltak összegyűjtve, felhalmozva. A felolvasás után Jenei Zsenike szavalt el két aktualis költeményt. Bársonyosan lágy hangja kellemes harmóniával simult a költemény mélabús tonusához s a békéről álmódóznak panaszát, keservét nagy hatással adta vissza. Szavalaatát átérzéssel hallgatta végig a közönség. A legközelebbi szabadoktatási délután február hó 7-én lesz.

A bukovinai harctér. A mult heti 3 napos csata után, melyben az oroszok három helyen: az Aranyos Beszterce folyónál, Jakobeninél és Kirlibábanál érzékeny vereséget szenvedtek, csönd állott be a bukovinai harctéren, csupán a tüzéritegek között fejlődött ki kisebbszerrű ágyuharc, amely a mieinkre nézve mindig kitűnő eredménnyel zárult. Kirlibábara már bevonultak csapataink, sőt Lajosfalvára már vissza is térhet a lakosság.

Adományok. A szászsebesi vöröskereszt kórházban ápolt Székely János 63-ik gyalogezredbeli köztitész részére, aki fejlődés következtében látóképességét veszítette, s kinek részére könyöradományokat gyűjtünk, Kendetty Domokos kuriai bíró 5 koronát és Török Albertné 4 koronát adományoztak, mely összegeket rendeltetési helyükre juttattak.

Az ellenséges államokból származó iparcikkek és termékek kiszorítása. Bars és Nógrád vármegyék törvényhatóságai átiratban keresték meg Beszterce-Naszód vármegye közönségét, hogy a Magyarországgal ellenséges viszonyban álló Nagybritánia, Franciaország, Oroszország és Belgium területéről származó bármely ipari cikket és terméket vásárlásai alkalmával utasítsa vissza és követelje meg az árunak hazai származását; amennyiben pedig az illető iparcikk hazánkban elő-

Hirdetések Botschar T. könyvnyomdájában (Kórház-utca 2, Telefonszám 130) is felvétetnek.

nem állíthatnák, mindenkor törekedjék azt az osztrák örökös tartományokból, avagy a velünk komoly időkben is hűségesebb bizonyult, velünk szövetséges Németországból beszerezni. Mindenki tartsa hazafias kötelességének, hogy a mostani nehéz helyzetben az ellenséget pénzzel ne támogassa, hanem szükségletei beszerzésénél az amugy is válságba sodort hazai ipart és kereskedelmet lendítse fel.

A hadbavonultak adótartozása. A pénzügyminister elrendelte, hogy a bevonultak adója a további rendelkezésig függőben tartandó, kivéve ha az elévülés esete forogna fenn. A katonaság részére átvett ló, járom vagy más ingóságok szintén mentes a végrehajtás alól s az ezekért kapott megváltás összegét sem lehet lefoglalni. Az adókievetés és összeírás alól azonban mentesítés nincsen.

A népfölkelők behívása. A besorozott B) népfölkelők közelebbi négy évfolyamának bevonulása február 15-re, az ötödik négy évfolyam bevonulása március 1-re lett megállapítva.

A „Vasárnapi Ujság” január 17-iki száma egyre nagyobb gazdagságban adja a háborúra vonatkozó szebbnél szebb képeket; ezuttal északi harcsterükről úgy Galicziából, mint Lengyelországból ad nagyszámú képeket, nemkülönben a németek harczeit az Argonneokban stb. Ferenczy Valér művészi rajza a kép-közlemények változatosságát emeli. Szépirodalmi olvassmányok: Szemere György és Binder-Kriegelstein regénye, Szöllösi Zsigmond cikke. Egyéb közlemények: képek a német fogolytáborokból, a háború napjai s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, VI. Egyetem-utca 4.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Tavaszi séta.

Erősen téved az olvasó, ha azt hiszi, hogy álmodt látok, amidőn „tavaszi séta”-ról készülök írni. Most, mielőtt elkezdenék írni, mert ébren vagyok, s ámbátor komat, s künn az úgynevezett rémes éjjel átkozódik s ha a szél szerenádjának panaszos melódiáját hallom, még a kályha mellett is hideg fut végig a hátamon, mindezek dacára én mégis tavaszi sétáról írok, mint olyanról, amelyik valóban megtörtént. Hogy mikor? Nem is olyan régen! Egy pár nappal ezelőtt. Ha jól emlékszem: szombaton. Reggel még esett az eső. Ugy 9 óra tájban kezdett tisztulni az ég. A nap előbukkant a fellegek mögül s melegen csókolta le az átázott fagyos földre. A szegény föld megérezte a napsugarak csókját, fellelékzett, s öreg testén végig ömlött a meleg. Könynyektől átázott teste szikkadni kezdett s boldog mosoly ömlött végig sugárcsókos arcán. Valahonnan langyos szellő kelt utra s végig suhanva a fák között, az utcákon, kacéran simított végig az emberek arcán. Az enyémen is. Megéreztem a tavaszt, és boldogan indultam ki a városba, tavaszi sétára, az első tavaszi sétára ebben az évben. Istenem! Be' szép is egy ilyen tavaszi séta! Különösen itt Beszterczen! Mennyi impresszió, mennyi varázs, mennyi... mennyi... izé! Nekem is maradt egy pár impresszió ebből a tavaszi sétából, egy kis varázs, egy kis... izé, amit kár volna elhallgatnom. Kedves tavaszi képek ezek, besztercei képek, olyan helyi érdekű képek ezek, melyekből most ime le fogok közölni három darabot. Jó étvágyat kívánok hozzá az olvasónak. tehát:

I. kép: A sétatér.

Sétatér? Nem! Paradicsom. A tavaszt a maga szépségében csak itt lehet élvezni. Mindenek előtt csináltatunk magunknak két falábat. (Nem kerül sokba s megéri az élvezetet). A két falábal aztán begázolunk a sétatérbe, s ott leülünk egy padra és várunk. Jönnek az emberek. A sétatér bejárájánál, a kaszárnyává alakított Gewerbeverein előtt megállnak s arcukon a gyönyörűség félreismerhetetlen kifejezése ül. Lehajolnak. A nadrágot fölgyűrjük térdig, a szoknyákat felhuzzák egy bizonyos pontig, s aztán neki a sártengernek. Előbb csak bokáig majd térdig, végül nyakig vannak a sárban és usznak előre. Soha ennél mulatságosabbat. Jön egy kislány, sárcipó a lábán. Egyet lép előre. Uh! Jaj a sárcipó! Puff! Beleragadt! No most! Egy lábom áll. Másik

lábát a levegőben lógatja, azon már nincs sárcipó, azon egy finom gombos Chevreaux cipő van. Lehajolna, hogy fölvegye a sárcipót. Most meginog! Jaj Istenem! Már nyúl a cipő után. No... no... most... puff, loecs... Jézus Mária, belelépett a tiszta cipővel is. Látnád azt az arcot! De ez még semmi. Most jön egy kis fucska. Az iskolából jön, kezében könyvek. Ugrálva megy, boldogan. Amint így szökell, egyszerre csak csetlik-botlik, valami drótfélebe beleakad a lába szegénynek, s aztán cupp, végig terül a pocsolyában. Hehehe! Aztán jönnek a katonák, sötétké ruhában, és jön egy káplár. A katonák sorba állnak, a káplár egyet kiált, valami „nieder“-félét, mire a katonák egytől egyig végighasálnak a nagy sárban. Auf! kiált a káplár. Hihhihi! Milyen szépek most a bakák. Milyen szürkék. Csukaszürkék. De csak elől szürkék, hátul azonban sötétkékek. Ezt a káplárt kitüntetésre fogom ajánlani. Megoldotta a csukaszürke ruha-kérdést. Így lesz a sötétké ruhából csukaszürke. Mennyi pénzt fog megspórolni a kincstár! Azt hiszem ennyi elég a sétatérből. Még csak annyit, hogy nagy kár volna, ha valakinek az volna az eszméje, hogy a sétatér felső útjára kavicsot kellene hordatni! A világért se! Hát már ez a kis élvezetünk se legyen meg?

II. kép: A bukovinaiak.

Köszöntelek titeket derék bukovinaiak! Mindig örülök, ha titeket láthatlak. Különösen nagy az örömem, ha délelőtt kijöttök a Fauteára vagy a Kórházutca-ra, s festői csoportba verődtek össze. Mennyien vagytok, oh mennyien vagytok, és milyen szépen helyezkedtek el a járdán. És úgy érzitek magatokat az utcáinkon is mintha csak otthon lennétek. Szépen, kényelmesen elhelyezkedtek egy sarkon, körülbelül 150-en, aztán diskuráltok, eszegetek, s engem akár a guta üthet meg, mert véletlenül sietek a telekkönyvhöz, de ne adj Isten, hogy haladni tudnék köztetek, mert ez ki van zárva, hiszen úgy álltok a járdán, mint a heringek a hordóban s ha le nem megyek a szekér-utrá, úgy estig se érek a telekkönyvig. De az Isten és az összes Szentekre kérlek benneteket, nehogy azt gondoljátok hogy haragszom ezért rátok. A világért se! Oh dehogya! Kérlek alásan, csak méltóztatatok parantegyetek le a járdára és jussatok el a járdára. Hozzatok ki magatokkal a kártyaasztalt is, jettek velünk. Sőt ha parancsoljátok akár az uttestet is átengedjük nektek. Oh nagyon szívesen. Hisz jól tudjátok: vendégszerető nép vagyunk. S ha majd egy pár hét múlva a jótékony guta mindnyájunkat másvilágra exportál, úgy vegyétok városunkat egészen birtokba. Szívesen adjuk, szeretettel! Áldásom rátok, kedves bukovinaiak.

III. kép: A hidon túl.

Harmadik képem a hidontuli édenkert lenne. Irni akartam erről a csodaszép városrészről is valami szépet, de bevallom őszintén, félek attól, hogy a belváros lakói esetleg bele találnak szeretni ebbe a gyönyörűsége kis városrészbe, s írásomnak az lesz az eredménye, hogy az egész belváros kiköltözik a hidon túlra. Nos akkor mi lesz velünk? Nem merek írni, igazán nem merem ezt tenni! Elitélhet ezért az olvasó, de én ezt még sem teszem.

Ime három kis kép a tavaszról. És most próbálja csak valaki azt mondani, hogy nem szép a tavasz Beszterczen!

* * *

Ablakomat hideg téli eső veri, künn rémes éjjel átkozódik, a szél panaszos sirása borzongat, oda a szép tavasz! Vége! De ha az Isten megkönyörül rajtam, s az ég újra ki fog derülni, akkor újból elmegyek majd tavaszi sétára. Addig is mindjót kívánok!

Myr.

Nyilvános elszámolás.

Az 1914-ik év számadásainak lezárásával a hadrakeltek segélyezésére alakult bizottság működése a következő szép eredményt mutatja:

Vászonfehéreműből egybegyűlt: 2878 drb., nadrág 1815 drb., kapca 1382 pár, lepedő 478 drb., törülköző 790 drb., párnahuzat 374 drb., három és négyszögletes kendő 118 drb., szalmazsák 30 drb., párna 231 drb., pokróc 55 drb.

Meleg holmiból: Ing 670 drb., nadrág 547, kapca és fuszekli 772, haskötő 1159, nyakkendő 98, lábszár- és térdvédő 713, érvédő 915, keztyű 226, hósapka 1278, mellrevaló bunda 282, nagybunda 30,

kocsisoknak 16 nadrág, 16 kabát, 12 mellény és 4 sapka.

Az összegyűlt holmit a központi hadsegélyező bizottságnak, részben a helybeli cs. és kir. 63. gyalogezrednek, Schreitter altábornagy ur vezetése alatt álló csapatoknak Szálvára és Rabora, a helybeli vöröskereszt egylet, és katonai kórháznak, és a kolozsvári ágyraktárnak küldtük.

A tégységgyűjtés eddigi eredménye 3¹/₂ m. m. „Aranyat vasért” beküldöttünk 1322 gyűrűért 2727 K. készpénzt és 769 csom. aranyat és ezüstöt.

Az eddig elért szép sikerhez nagyban hozzájárult a hatóságoknak, lelkészeknek, különböző egyleteknek és a nagy közönségnek lelkes támogatása. Azért fogadják mindazok, akik a gyűjtésben segédkeztek és akik nagylelkűen adakoztak, úgy a különböző egyesületek mint az egyesek, a hadsegélyező bizottság hálás köszönetét és azon kérést, hogy bennünket munkánkban a jövőben is segíteni sziveskedjének.

Sebesültjeink számára sürgős szükségünk van még kimosott és ép vagy megfoltozott lepedőkre, törülközőkre és alsónadrágokra.

A hadsegélyező bizottság nevében

kiváló tisztelettel

Beszterceze, 1915 január 3-án.

Haynal Gejzáné, vm. nőegyleti alelnök.

HIRDETÉSEK.

4—1915 vegr. szám.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az óradnai kir. járásbírósnak 1910. évi V 217/4 és 217/5 számú végzése következtében dr. Pop Sándor ügyvéd által képviselt Kereskedelmi és Iparbank r-t javára 689 + 410 korona — fillér s jarejéig 1913. évi február hó 3-án toganatosított elégitési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1646 korona — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: kidolgozott és kidolgozatlan bárány- és juh-bőrök, mellrevalók, lovak, lószékér, szán, ham nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az óradnai kir. járásbírósnak 1910. évi V 217/4 sz. végzése folytán 689 + 410 kor. — fillérre becsült, ennek és 689 kor. — f. után 1909. év november hó 1 től és 410 kor. — f. után 1912. évi november hó 1 napjától járó 6 százalékos kamatai, egy harmad százalék váltódíj és eddig összesen 318 kor. — fill-ben biroiilag mar megállapított költségek erejéig a teljesített fizetések be-tudásával, Major községben 109 házzszám alatt le-endő megtartására folyó 1915. évi február hó 6. napjának délutáni 2 órája határidővel kituzetik és ahhoz a venni szandékozók ezennel oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingó-ságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igé-rőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Óradna, 1915. évi január hó 22.

Egry Miklós, kir. bir. végrehajtó.

Mévjegyeket

és egyéb alkalmi nyomtatványokat

esinos kivitelben legjutányosabb áron szállít

Botschar Tivadar
könyvnyomdája .-. Kórház-utca 2.

Kiadó lakások.

Gtóf **Lázár Imréné** Kórház-utca 8. sz. alatti házában az **emeleti nagyobb lakás** egyben vagy esetleg ketté osztva, valamint a földszinten egy **kisebb udvari lakás** és egy **udvari szoba kiadó**.

Értekezni lehet a kir. közjegyzői irodában, Kórház-utca 8. emelet.